

Cultuurhistorische analyse

Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark The Dutch

projectnummer 0466377.100
definitief revisie 01
31 mei 2021

Cultuurhistorische analyse

Ruimtelijke onderbouwing Zonnepark The Dutch

projectnummer 0466377.100

definitief revisie 01
31 mei 2021

Auteurs

drs. Bastian van Dijck

Opdrachtgever

Dutch Sustainable Brands B.V.
Kelvinring 23
2952 BG Alblaserdam

datum vrijgave	beschrijving revisie 01
28-1-2020	definitief

gecontroleerd	
J. Verhoeven	

vrijgave	
J. Fuite	

Inhoudsopgave

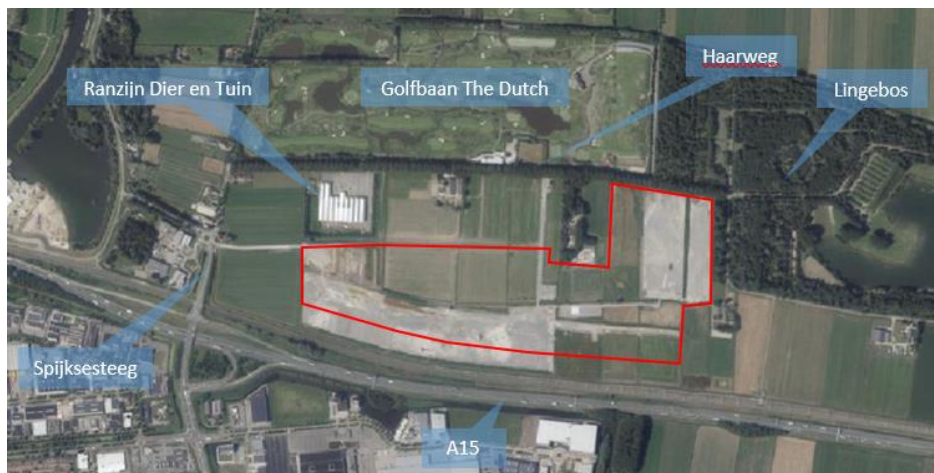
Blz.

1	Inleiding en kader	1
2	Beleidskader	3
2.1	Inleiding	3
2.2	Internationaal beleid	3
2.3	Rijksbeleid	3
2.4	Provinciaal beleid	5
2.5	Gemeentelijk beleid	6
3	Cultuurhistorische waarden	9
3.1	Unesco Werelderfgoed	9
3.1.1	Inleiding	9
3.1.2	Nieuwe Hollandse Waterlinie algemeen	9
3.1.3	Nieuwe Hollandse Waterlinie in en rond plangebied Zonnepark The Dutch	11
3.2	Beschermde stads- en dorpsgezicht, Rijksmonumenten, Gemeentelijke monumenten	12
3.3	Overige beschermde cultuurhistorische waarden	13
3.4	Overige (niet beschermde) cultuurhistorische waarden	13
4	Toets ontwikkeling Zonnepark The Dutch aan cultuurhistorische waarden	17
4.1	Nieuwe Hollandse Waterlinie	17
4.2	Beschermde stads- en dorpsgezicht, Rijksmonumenten, Gemeentelijke monumenten	20
4.3	Overige beschermde cultuurhistorische waarden	20
4.4	Overige (niet-beschermde) cultuurhistorische waarden	20

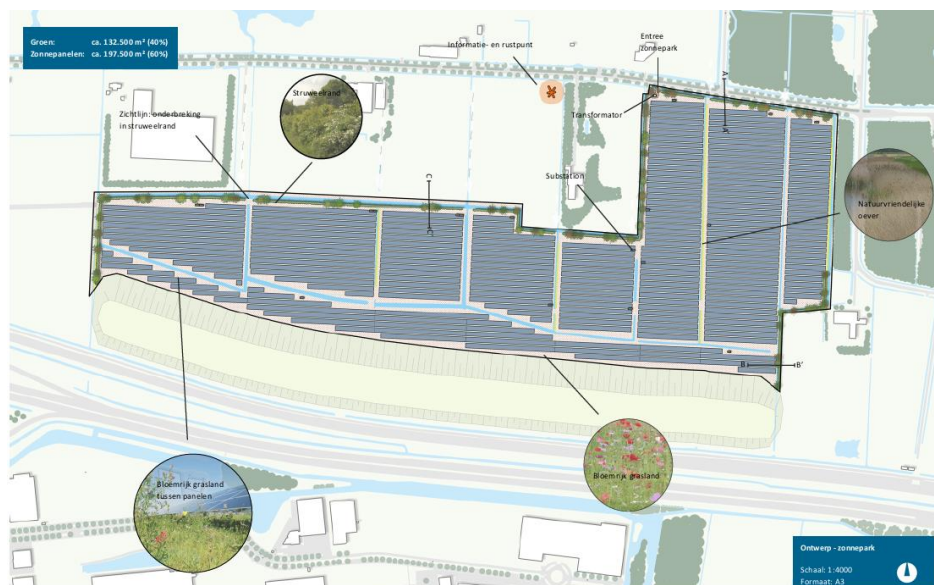
1 Inleiding en kader

Voornemen: Zonnepark The Dutch

Dutch Sustainable Brands B.V. is voornemens een zonnepark van circa 37 hectare te realiseren in de gemeente West Betuwe, op een perceel gelegen tussen de huidige golfbaan The Dutch en de A15 (figuur 1.1). Het voornemen voor de toekomst is om binnen het plangebied de bestaande golfbaan uit te breiden, waarbij de uitbreiding de 'Zuidbaan' wordt genoemd. Omdat dat plan nog niet uitvoerbaar is gebleken, hebben initiatiefnemer en gemeente de ontwikkeling van een zonnepark (voor een periode van 25 jaar) als alternatieve invulling van het gebied op zogenaamde 'pauzegrond' geïnitieerd. De benutting als pauzegrond geldt dus slechts ter overbrugging naar de situatie waarin de reeds vergunde geluidwal en golfbaan gerealiseerd worden. Tegen die achtergrond moet dit rapport dan ook gelezen worden. Voor het zonnepark is een ontwerp/landschappelijk inpassingsplan gemaakt (figuur 1.2).

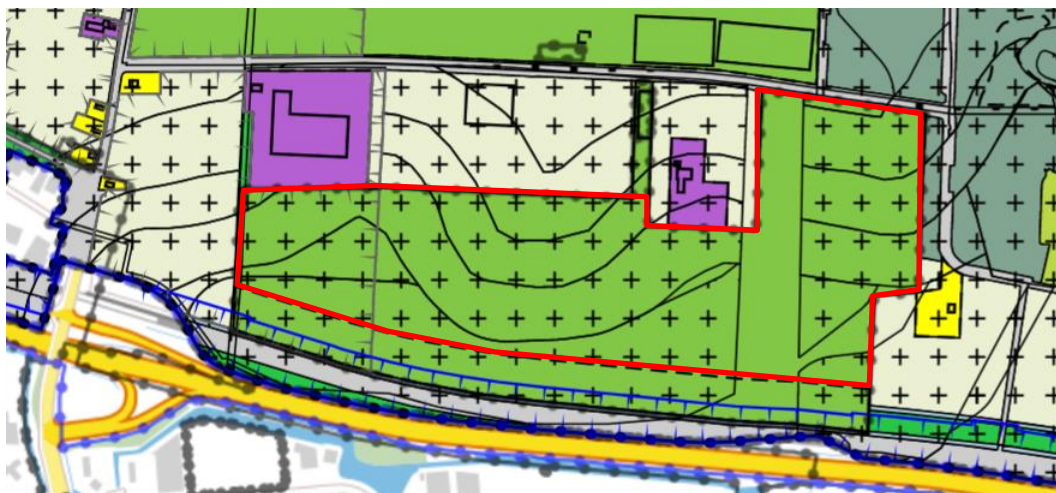
Figuur 1.1: Ligging en begrenzing plangebied.

Figuur 1.2: Landschappelijk inpassingsplan (bron: Antea Group, 2020)

Wabo-vergunning afwijking bestemmingsplan

Het plangebied is gelegen in het bestemmingsplan 'Buitengebied 2012' van de gemeente West Betuwe (figuur 1.2). Ter plaatse van het plangebied zijn op basis van het vigerende bestemmingsplan de bestemming Sport en dubbelbestemmingen Waarde – Archeologie van toepassing. Het planvoornemen is derhalve niet toegestaan binnen het vigerende planologische regime. Om de strijdigheid op te heffen is de initiatiefnemer voornemens een Wabo-vergunning aan te vragen en daarmee af te wijken van het vigerende bestemmingsplan.

Figuur 1.3: Uitsnede bestemmingsplan 'Buitengebied 2012'. Rood: de beoogde locatie van het zonnepark.

Ruimtelijke onderbouwing

In het kader van de Wabo-vergunningaanvraag wordt in een ruimtelijke onderbouwing een verantwoording gegeven dat de ontwikkeling aanvaardbaar is op deze locatie.

Cultuurhistorische analyse

Cultuurhistorie is een te beschouwen aspect in de ruimtelijke onderbouwing en een relevant aspect gezien de ligging van het plangebied voor het voorgenomen zonnepark in de Nieuwe Hollandse Waterlinie, genomineerd om te worden aangewezen als Unesco-Werelderfgoed. Deze cultuurhistorische analyse biedt de informatie voor de ruimtelijke onderbouwing. In deze analyse zijn de cultuurhistorische waarden in en rond het plangebied beschreven en zijn de effecten van het voorgenomen zonnepark op deze waarden onderzocht en beoordeeld.

Archeologie separaat beschouwd

Deze cultuurhistorische analyse richt zich op de historisch-geografische en historische-stedenbouwkundige waarden. De archeologische waarden zijn, vanwege een eigen wet- en regelgeving en kwaliteitsnorm, separaat van deze cultuurhistorische analyse beschouwd.

Leeswijzer

Deze cultuurhistorische analyse is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 geeft een samenvatting van het beleidskader voor cultuurhistorie;
- Hoofdstuk 3 beschrijft de cultuurhistorische waarden in en rond het plangebied;
- Hoofdstuk 4 toetst de effecten van het voorgenomen zonnepark op de cultuurhistorische waarden en toetst of het voornemen past binnen de wet- en regelgeving en beleidskader.

Een samenvatting van de conclusies van deze cultuurhistorische analyse wordt opgenomen in de ruimtelijke onderbouwing voor het zonnepark.

2 Beleidskader

2.1 Inleiding

Bescherming van cultuurhistorische waarden is deels vastgelegd in een wet (Erfgoedwet), deels in diverse beleidskaders op zowel nationaal (Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, Visie Erfgoed en Ruimte, aanstaande NOVI), provinciaal (Omgevingsvisie en -verordening Gelderland, Cultuurhistorische waardenkaart Gelderland) als lokaal niveau (gemeentelijk erfgoedbeleid en – kaarten).

Het rijk heeft een (groot) deel van de verantwoordelijkheid voor bescherming van cultuurhistorische waarden overgedragen naar de provincies en de gemeenten. Het rijk beschermt zelf:

- (Unesco) Werelderfgoed;
- Beschermde stads- en dorpsgezichten;
- Rijksmonumenten.

Dit doet ze in het Besluit algemene regeling ruimtelijke ordening (Barro) (Werelderfgoed, artikel 2.13 Nationaal belang Erfgoederen van uitzonderlijke waarden) en de Erfgoedwet (Beschermde stads- en dorpsgezichten, Rijksmonumenten). Daarnaast is cultuurhistorie in de Besluit ruimtelijke ordening (Bro, artikel 3.1.6 sub 5 onder a) opgenomen als één van de te beschouwen aspecten bij een goede ruimtelijke ordening.

Het Rijksbeleid is deels gericht op behoud van cultuurhistorische waarden (Erfgoedwet) deels op behoud door ontwikkeling: het behouden van cultuurhistorische waarden door er een nieuwe passende functie voor te geven (het voormalige Belvedere-beleid).

2.2 Internationaal beleid

Het internationaal beleid ten aanzien van cultuurhistorie is vastgelegd in diverse, ook door Nederland ondertekende, verdragen. Dit vormt de basis voor het rijksbeleid ten aanzien van cultuurhistorie

2.3 Rijksbeleid

Structuurvisie infrastructuur en ruimte (2012)

In de Structuurvisie zijn 13 nationale belangen benoemd, waarvoor het Rijk verantwoordelijk is. Nationaal belang 10 is "ruimte voor behoud en versterking van (inter-) nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten".

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte laat het Rijk de verantwoordelijkheid voor de afstemming tussen verstedelijking en groene ruimte op regionale schaal over aan provincies. Daarmee wordt bijvoorbeeld het aantal regimes in het landschap- en natuurdomein fors ingeperkt. Daarnaast wordt (boven)lokale afstemming en uitvoering van verstedelijking overgelaten aan (samenwerkende) gemeenten binnen provinciale kaders. Afspraken over percentages voor binnenstedelijk bouwen, rijksbufferzones en doelstellingen voor herstructurering laat het Rijk los.

Visie erfgoed en ruimte (2012)

In uitwerking van de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte stelt het Rijk duidelijke prioriteiten ten aanzien van het cultuurhistorisch erfgoed en geeft het aan welke cultuurhistorische gebieden en opgaven van (inter-)nationaal belang worden geacht. Het borgen van en vergroten van de uitstraling van Werelderfgoed (waaronder de Nieuwe Hollandse Waterlinie) is één van de benoemde prioriteiten:

- Werelderfgoed: samenhang borgen, uitstraling vergroten;
- Eigenheid en veiligheid: zee, kust en rivieren;
- Herbestemming als (stedelijke) gebiedsopgave: focus op groei en krimp;
- Levend landschap: synergie tussen erfgoed, economie, ecologie;
- Wederopbouw: tonen van een tijdperk.

Nationale omgevingsvisie (Novi) (ontwerp, 2020)

Ook in de aanstaande Novi is behoud en versterking van cultureel erfgoed van (inter)nationaal belang aangeduid als een nationaal belang. Bij transformatie dient rekening gehouden te worden met de kernkwaliteiten hiervan. De opgave is cultureel erfgoed te ontwikkelen, te behouden, te versterken en te benutten bij gebiedsontwikkeling en transformatie.

Barro (2011)

In het Barro is in artikel 2.13.2 lid 1 onderdeel a de Nieuwe Hollandse Waterlinie aangeduid als erfgoed van uitzonderlijke waarde. Artikel 2.13.4 stelt dat bij provinciale verordening de kernkwaliteiten van erfgoed van uitzonderlijke waarde worden uitgewerkt en geobjectiveerd en dat bij provinciale verordening regels worden gesteld die borgen dat ruimtelijke plannen / besluiten geen activiteiten mogelijk maken die de kernkwaliteiten aantasten.

Bijlage 8 bij het Barro geeft voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie de volgende kernkwaliteiten:

1. Het unieke, in samenhang met het landschap ontworpen negentiende en twintigste-eeuwse hydrologische en militairverdedigingssysteem, bestaande uit:
 - inundatiegebieden;
 - zone met verdedigingswerken als forten, batterijen, lunetten, betonnen mitrailleur-kazematten en groepsschuilplaatsen in hun samenhang met de omgeving;
 - voormalige schootsvelden (visueel open) en verboden kringen (merendeels onbebouwd gebied) rondom de forten;
 - waterwerken als waterlichamen, sluizen, inlaten, duikers, en dijken functionerend in samenhang met verdedigingswerken en inundatiegebieden;
 - overige elementen als beschutte wegen, (resten van) loopgraven en tankgrachten;
 - de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten;
 - de historische vestingstructuur van de vestingsteden Muiden, Weesp, Naarden, Nieuwersluis, Gorinchem en Woudrichem;
2. Grote openheid;
3. Groen en overwegend rustig karakter.

Erfgoedwet (2016)

Op 1 juli 2016 is de Erfgoedwet in werking getreden als opvolger van de Monumentenwet 1988. In de Erfgoedwet zijn bestaande wet- en regelgeving voor het behoud en beheer van het cultureel erfgoed gebundeld.

De Erfgoedwet regelt de aanwijzing en bescherming van cultureel erfgoed. De Erfgoedwet regelt dat bij ruimtelijke ingrepen, en de besluiten die daarover genomen moeten worden, rekening gehouden moet worden met het erfgoed dat ter plaatse van de ingreep (en in de directe omgeving) aanwezig is. Dit houdt in dat een afweging gemaakt moet worden ten aanzien van eventueel aanwezige bouwkundige monumenten, archeologische (verwachtings-)waarden en historisch-landschappelijke structuren. Voor beschermde stads- en dorpsgezichten gelden aparte

regels met betrekking tot bestemmingsplannen. De gemeente is verplicht om een beschermend bestemmingsplan op te stellen. Onderdelen van de Erfgoedwet, die de fysieke leefomgeving betreffen, gaan te zijner tijd naar de Omgevingswet. Voor deze onderdelen is een overgangsregeling in de Erfgoedwet opgenomen.

- Vergunningen tot wijziging, sloop of verwijdering van rijksmonumenten;
- Verordeningen, bestemmingsplannen, vergunningen en ontheffingen op het gebied van archeologie;
- Bescherming van stads- en dorpsgezichten.

2.4 Provinciaal beleid

Provinciale Omgevingsvisie Gaaf Gelderland en Omgevingsverordening Gelderland (2018)

In de omgevingsverordening zijn de regels uit het Barro ten aanzien van de Nieuwe Hollandse Waterlinie overgenomen en verder uitgewerkt in artikel 2.57 en 2.58

Artikel 2.57 (beschrijving van de kernkwaliteiten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie)

1. De kernkwaliteiten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zijn:
 - a. het unieke, in samenhang met het landschap ontworpen negentiende en twintigste-eeuwse hydrologische en militair verdedigingssysteem, bestaande uit:
 - i. inundatiegebieden;
 - ii. zones met verdedigingswerken als forten, batterijen, lunetten, betonnen mitrailleurkazematten en groepsschuilplaatsen in hun samenhang met de omgeving;
 - iii. voormalige, visueel open schootsvelden en verboden kringen met merendeels onbebouwd gebied rondom de forten;
 - iv. waterwerken als waterlichamen, sluizen, inlaten, duikers en dijken functionerend in samenhang met verdedigingswerken en inundatiegebieden;
 - v. overige elementen als beschutte wegen, resten van loopgraven en tankgrachten, de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten;
 - vi. de historische vestigingsstructuur van de vestingsteden Muiden, Weesp, Naarden, Nieuwersluis, Gorinchem en Woudrichem.
 - b. de grote openheid;
 - c. het groene en overwegend rustige karakter.
2. Gedeputeerde Staten geven een nadere beschrijving van de kernkwaliteiten van het binnen Gelderland gelegen deel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Artikel 2.58 (instructieregel bestemmingsplan bescherming Nieuwe Hollandse Waterlinie)

1. Een bestemmingsplan voor gronden die onderdeel uitmaken van de Nieuwe Hollandse Waterlinie maakt ten opzichte van het op 17 oktober 2014 geldende bestemmingsplan geen activiteiten mogelijk die de kernkwaliteiten, bedoeld in artikel 2.57, eerste lid, daarvan aantasten.
2. De toelichting bij het bestemmingsplan bevat:
 - a. een beschrijving van de in het plangebied aanwezige cultuurhistorische waarden, met gebruikmaking van de nadere beschrijving van de kernkwaliteiten, bedoeld in artikel 2.57, tweede lid;
 - b. het door de gemeente te voeren beleid ter bescherming van die waarden en de onderbouwing hiervan.
3. Een bestemmingsplan bevat regels over de wijze waarop met eventuele veranderingen wordt omgegaan.

De genoemde kernkwaliteiten zijn uitgewerkt in het Handboeken Kernkwaliteiten Nieuwe Hollandse Waterlinie ten zuiden van de Lek DEEL I - Nationaal Landschap (algemeen) en DEEL II – (per inundatiekom) (zie verder hoofdstuk 3).

Cultuurhistorische waardenkaart Gelderland

Op de Cultuurhistorische waardenkaart geeft de provincie een overzicht van de provinciale cultuurhistorische waarden.

2.5 Gemeentelijk beleid

Bestemmingsplan Buitengebied (2012)

In het (vigerende) Bestemmingsplan Buitengebied van de (voormalige) gemeente Lingewaal is een overzicht gegeven van de cultuurhistorische waarden in het buitengebied van de gemeente en zijn uitgangspunten geformuleerd hoe met deze waarden wordt omgegaan:

- de aanwezigheid van het grote aantal aardkundige, archeologische, historisch bouwkundige en (historisch) landschappelijke waarden maakt dat behoud, versterking en vernieuwing van deze waarden uitgangspunt is bij de afweging van belangen bij wijziging van bestaande en bij nieuwe vormen van grondgebruik in het plangebied;
- cultuurhistorische waarden worden beschermd door middel van de flexibiliteitsbepalingen. Bij een ontwikkeling zal aangetoond moeten worden dat de cultuurhistorische waarden behouden c.q. versterkt worden.
- Monumenten zijn beschermd via de Monumentenwet (inmiddels Erfgoedwet) en worden daarom niet geregeld in het bestemmingsplan.

Parapluplan Buitengebied Nieuwe Hollandse Waterlinie (2015)

In het Parapluplan Nieuwe Hollandse Waterlinie gemeente Lingewaal wordt verder invulling gegeven aan de regels uit de provinciale omgevingsverordening ten aanzien van de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Artikel 2 Waarde - Nieuwe Hollandse Waterlinie

2.1 Bestemmingsomschrijving

- a. De voor "Waarde – Nieuwe Hollandse Waterlinie " aangewezen gronden zijn, behalve voor de daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van het erfgoed van uitzonderlijke universele waarde van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Deze universele waarden zijn benoemd in Bijlage 1 Kernkwaliteiten Nationaal Landschap en Inundatiekom Tielerwaard en bestaan in ieder geval uit de volgende waarden:
 1. het unieke, in samenhang met het landschap ontworpen negentiende en twintigste-eeuwse hydrologische en militair verdedigingssysteem, bestaande uit:
 - inundatiegebieden;
 - zone met verdedigingswerken als forten, batterijen, lunetten, betonnen mitrailleurkazematten en groeps- schuilplaatsen in hun samenhang met de omgeving;
 - voormalige schootsvelden (visueel open) en Verboden Kringen (merendeels onbebouwd gebied) rondom de forten;
 - waterwerken als waterlichamen, sluizen, inlaten, duikers en dijken functionerend in samenhang met verdedigingswerken en inundatiegebieden;
 - overige elementen als beschutte wegen, (resten van) loopgraven en tankgrachten;
 - de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten;
 - de historische vestingstructuur van de vestingsteden Gorinchem en Woudrichem;
 2. grote openheid;
 3. groen en overwegend rustig karakter met inbegrip van de fruitteelt op de stroomruggen.
- b. Ten aanzien van de onderlinge relatie tussen de dubbelbestemmingen geldt dat dubbel-bestemmingen gericht op de (externe) veiligheid prevaleren boven de dubbelbestemming Waarde - Nieuwe Hollandse Waterlinie.

2.2 Bouwregels

Op de in lid 2.1 bedoelde gronden mag worden gebouwd ten dienste van de andere daar voorkomende bestemmingen, met in achtneming van de volgende regels: ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - kernzone' wordt voldaan aan de ontwerp-richtlijnen Nieuwe Hollandse Waterlinie, zoals benoemd in Bijlage 1 Kernkwaliteiten Nationaal Landschap en Inundatiekom Tielerwaard

2.3 Afwijken van de bouwregels

2.3.1 'overige zone - kernzone'

Op de in lid 2.1 bedoelde gronden mag ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - kernzone' worden gebouwd ten dienste van de andere daar voorkomende bestemmingen op grond van daarin opgenomen afwijkmogelijkheden, met dien verstande dat de opstelling van een beeldkwaliteitsplan verplicht is conform de ontwerprichtlijnen Nieuwe Hollandse Waterlinie, zoals benoemd in Bijlage 1 Kernkwaliteiten Nationaal Landschap en Inundatiekom Tielerwaard en hierover is geadviseerd door de gemeentelijke commissie.

2.3.2 'overige zone - inundatiekommen', 'overige zone - accessen' en 'overige zone - verdichtingsvelden'

Op de in lid 2.1 bedoelde gronden mag ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - inundatiekommen', 'overige zone - accessen' en 'overige zone - verdichtingsvelden' worden gebouwd ten dienste van de andere daar voorkomende bestemmingen op grond van daarin opgenomen afwijkmogelijkheden, met dien verstande dat de volgende aanvullende voorwaarde in acht moet worden genomen voor zover de gronden zijn gelegen buiten het agrarisch bouwvlak dan wel buiten het bestemmingsvlak van een niet-agrarische bestemming, niet zijnde de bestemming Bos, Natuur, Groen of Water: er wordt voldaan aan de ontwerprichtlijnen Nieuwe Hollandse Waterlinie en, indien het de gronden betreft ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - inundatiekommen', de ontwerprichtlijnen Inundatiekom Tielerwaard, zoals benoemd in Bijlage 1 Kernkwaliteiten Nationaal Landschap en Inundatiekom Tielerwaard, waarover de gemeentelijke commissie adviseert.

2.4 Wijzigingsbevoegdheid

2.4.1 'overige zone - kernzone'

Op de in lid 2.1 bedoelde gronden mag ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - kernzone' worden gebouwd ten dienste van de andere daar voorkomende bestemmingen op grond van daarin opgenomen wijzigingsbevoegdheden, met dien verstande dat de opstelling van een beeldkwaliteitsplan verplicht is conform de ontwerprichtlijnen Nieuwe Hollandse Waterlinie, zoals benoemd in Bijlage 1 Kernkwaliteiten Nationaal Landschap en Inundatiekom Tielerwaard en hierover is geadviseerd door de gemeentelijke commissie.

2.4.2 'overige zone - inundatiekommen', 'overige zone - accessen' en 'overige zone - verdichtingsvelden'

Op de in lid 2.1 bedoelde gronden mag ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - inundatiekommen', 'overige zone - accessen' en 'overige zone - verdichtingsvelden' worden gebouwd ten dienste van de andere daar voorkomende bestemmingen op grond van daarin opgenomen wijzigingsbevoegdheden, met dien verstande dat de volgende aanvullende voorwaarde in acht moet worden genomen voor zover de gronden zijn gelegen buiten het bouwvlak dan wel buiten het bestemmingsvlak van een niet-agrarische bestemming, niet zijnde de bestemming Bos, Natuur, Groen of Water: er wordt voldaan aan de ontwerprichtlijnen Nieuwe Hollandse Waterlinie en, indien het de gronden betreft ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - inundatiekommen', de ontwerprichtlijnen Inundatiekom Tielerwaard, zoals benoemd in Bijlage 1 Kernkwaliteiten Nationaal Landschap en Inundatiekom Tielerwaard, waarover de gemeentelijke commissie adviseert.

2.5 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden

2.5.1 Vergunningplicht

Het is verboden op of in de gronden met de bestemming Waarde - Nieuwe Hollandse Waterlinie' zonder of in afwijking van een vergunning van het bevoegd gezag (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

Gebiedsaanduidingen / werken en werkzaamheden	a	b	c	d	e	f	g	h
overige zone - kernzone	x	x	x	x	x	x	x	X
overige zone - inundatiekommen	X	-	x	X	-	-	X	X
overige zone - verdichtingsvelden	X	x	x	-	X	-	X	-
overige zone - accessen	X	x	x	-	X	-	x	-

x omgevingsvergunningplichtig, - niet omgevingsvergunningplichtig

- het ophogen van gronden;
- het verlagen van gronden;
- het afgraven, verleggen of ophogen van historische polderkades en/of natuurlijke reliëfranden;
- het aanplanten van permanente hoogopgaande beplanting, waaronder mede begrepen boomteelt en/of fruitteelt, met een (gezamenlijke) oppervlakte van meer dan 500 m²;
- het vellen of rooien van hoogopgaande beplanting, waaronder mede begrepen boomteelt en/of fruitteelt, met een (gezamenlijke) oppervlakte van meer dan 50 m²;
- het aanleggen, verbreden en verharderen van wegen, paden en parkeergelegenheden, alsmede het aanbrengen van oppervlakteverhardingen groter dan 100 m²;
- het verleggen of dempen van watergangen en/of waterpartijen;
- het aanleggen van bovengrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en de daarmee verband houdende constructies, installaties en apparatuur.

2.5.2 Uitzonderingen

Het verbod als bedoeld in sublid 2.5.1 is niet van toepassing op werken of werkzaamheden die:

- betrekking hebben op normaal onderhoud en beheer, waaronder mede wordt verstaan het vervangen of herbeplanten van bestaande fruitteelt of bestaande boomteelt in het kader van de agrarische bedrijfsvoering, alsmede het egaliseren van gronden;
- binnen een agrarisch bouwvlak of binnen een niet-agrarisch bestemmingsvlak waarin gebouwd mag worden plaatsvinden;
- reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan;
- mogen worden uitgevoerd krachtens een op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan reeds verleende vergunning.

2.5.3 Toetsingscriteria

- een omgevingsvergunning als bedoeld in sub lid 2.5.1 mag alleen worden verleend indien door de uitvoering van de werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden dan wel door de daarvan hetzij direct, hetzij indirect te verwachten gevolgen, geen blijvend onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de waarden en/of functies die het plan beoogt te beschermen, tenzij hieraan door het stellen van voorwaarden voldoende tegemoet kan worden gekomen;
- voor het aantonen of er geen blijvend onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de te beschermen waarden en/of functies wordt, ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - kernzone', advies ingewonnen bij de gemeentelijke commissie, die in hun beoordeling de kernkwaliteiten en ontwerprichtlijnen, zoals benoemd in Bijlage 1 Kernkwaliteiten Nationaal Landschap en Inundatiekom Tielerwaard betrekken.

Cultuurhistorische waardenkaart Lingewaal (2012)

Op de Cultuurhistorische waardenkaart geeft de (voormalige) gemeente Lingewaal een overzicht van de gemeentelijke cultuurhistorische waarden.

3 Cultuurhistorische waarden

3.1 Unesco Werelderfgoed

3.1.1 Inleiding

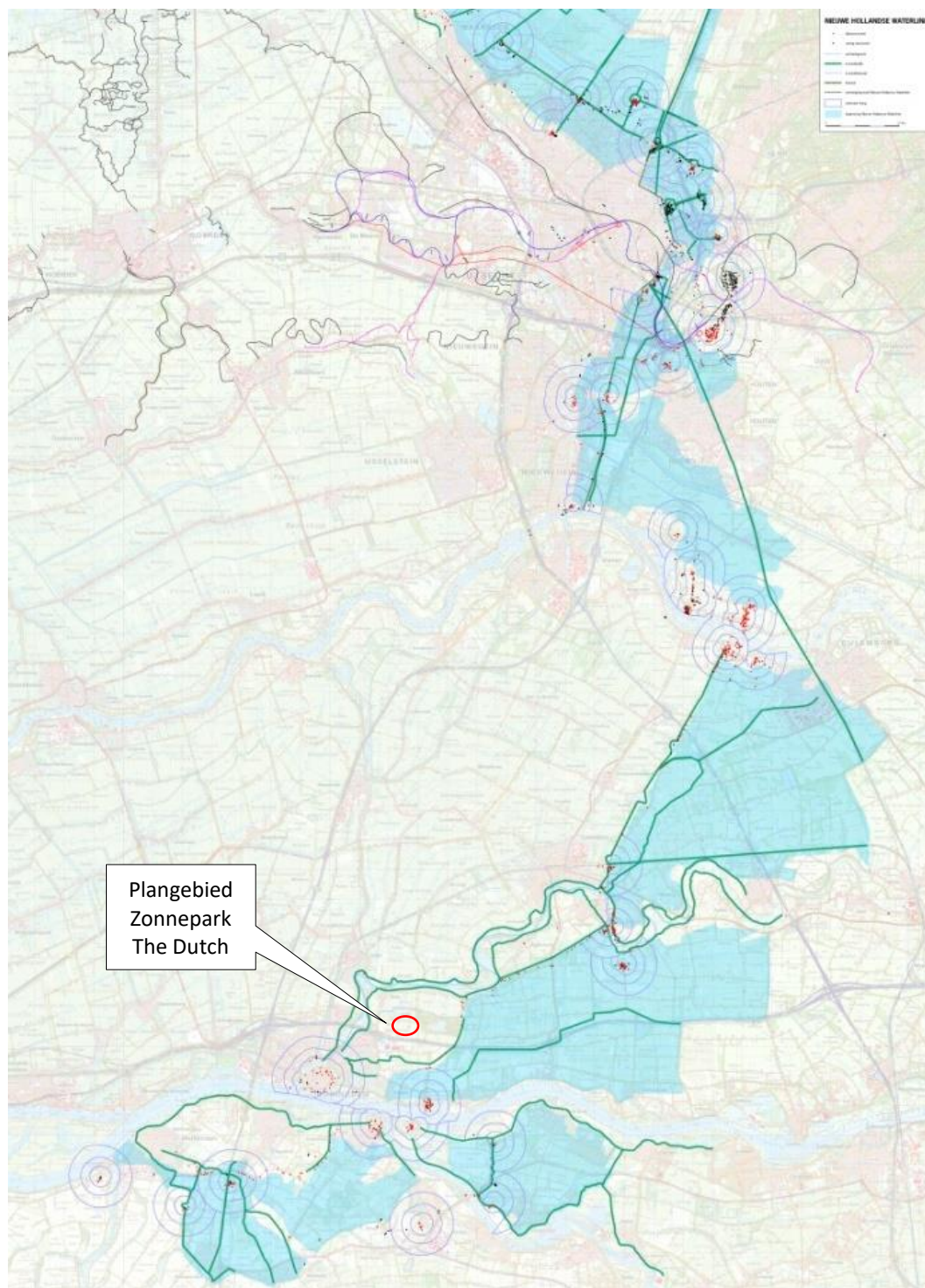
Het plangebied voor Zonnepark The Dutch maakt onderdeel uit van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, die op de Voorlopige Lijst Unesco Werelderfgoed staat om in de nabije toekomst als Unesco Werelderfgoed te worden aangewezen. De cultuurhistorische waarden van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zijn beschermd in het Barro, de Omgevingsverordening Gelderland en het Paraplubestemmingsplan Buitengebied Nieuwe Hollandse Waterlinie van de (voormalige) gemeente Lingewaal.

3.1.2 Nieuwe Hollandse Waterlinie algemeen

De Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW) is een compleet voorbeeld van een militair verdedigingsstelsel van inundatievelden (overstromingsgebieden) en forten ter verdediging van de niet-inundeerbare locaties (de zogenaamde accessen) en aanverwante bouwwerken, waterwerken en landschappelijke elementen. De NHW is 85 km lang en loopt van de Biesbosch bij Werkendam in het zuiden tot het IJmeer bij Muiden in het noorden (waar het aansluit op de stelling van Amsterdam) (figuur 3.1). De NHW stamt uit het begin van de 19^e eeuw, is ontworpen door Cornelis Kravenhoff was actief in de 19^e en 20^e eeuw en tot 1940 de belangrijkste defensielinie van (het westen van) Nederland. De werking van de waterlinie is gebaseerd op het middels inlaatpunten inlaten van water om laaggelegen gebieden onder water te laten lopen en het verdedigen van de zwakke punten/verbindingswegen met forten. In de loop van de geschiedenis is de waterlinie uitgebreid en aangepast aan de veranderende militaire situaties en inzichten.

Het gebruik van water voor de verdediging van het land op deze schaal, de waterwerken die daarvoor nodig waren en de gaafheid van forten en andere verdedigingswerken maken de Nieuwe Hollandse Waterlinie uniek in de wereld. Vandaar dat het Rijk samen met de betrokken provincies en gemeentes vanaf de jaren negentig van de vorige eeuw in een Nationaal project inzet op behoud en bescherming van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Beschermden waarden zijn met name:

- de bebouwde elementen: forten, inlaatwerken, watergangen e.d.;
- de landschappelijke elementen: inundatiegebieden;
- de beschermde zones: schootvelden rondom forten met de zogenaamde Verboden Kringen (gebieden waarbinnen geen stenen bebouwing, opgaande beplanting, wallen e.d. toegestaan waren);
- Het samenspel van bovengenoemde waarden tot een verdedigingslinie gebaseerd op inundatie.

Figuur 3.1: Nieuw Hollandse Waterlinie

Bescherming van de waarden in geborgd in het Barro, de Erfgoedwet, de provinciale omgevingsvisies- en verordeningen en gemeentelijke erfgoedbeleid en bestemmingsplannen (zie hoofdstuk 2).

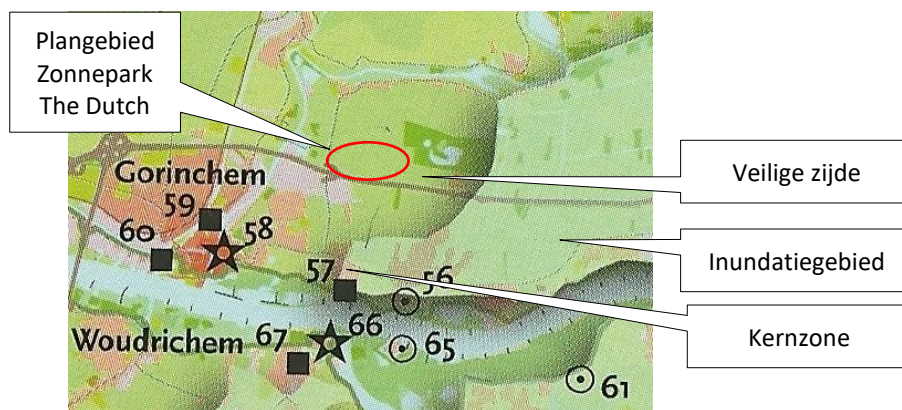
De visie voor behoud door ontwikkeling is beschreven in Panorama Krayenhoff. Het schetst in grote lijnen hoe de waterlinie in een tijdsbestek van enkele decennia ontwikkeld kan gaan worden van een in onbruik geraakte militaire verdedigingslinie tot een samenhangend geheel van militair-historische objecten met eigentijdse functies die bescherming en onderhoud garanderen. Deze visie wordt het Linieperspectief genoemd. Het Linieperspectief biedt de aanknopingspunten om tijdens de uitwerking en uitvoering te blijven handelen in de geest van de totale structuur, zoals die in de 19 de eeuw werd ontworpen. Er zijn in de visie drie hoofddoelstellingen geformuleerd:

1. fysiek herstel van de linie (restauratie, zichtbaar maken)
 2. de linie in “hoofden en harten” krijgen
 3. duurzame exploitatie
- Het Linieperspectief is uitgewerkt in uitvoeringsprogramma's.

Om de unieke cultuurhistorische waarde van de Nieuwe Hollandse Waterlinie te benadrukken is het door het Rijk voorgedragen om aangewezen te worden als Unesco Werelderfgoed (zoals de Stelling van Amsterdam dat al 1996 is).

3.1.3 Nieuwe Hollandse Waterlinie in en rond plangebied Zonnepark The Dutch

Zonnepark The Dutch maakt onderdeel uit van de zogenoemde “veilige zijde” achter de Nieuwe Hollandse Waterlinie zelf (figuur 3.2). Het maakt feitelijk geen deel uit van het militair-historische complex: de kernzone (het stelsel van forten, waterwerken e.d.), inundatiegebied en accessen. Het maakt hiermee geen onderdeel uit van de meest karakteristieke, meest waardevolle en meest beschermde waarden en gebieden van de Nieuwe Hollandse Waterlinie, maar is wel van belang om de werking van de Nieuwe Hollandse Waterlinie in het landschap te verhelderen. Doelstelling in de verdichtingsvelden is het versterken van het landschappelijk contrast, met name met de open inundatiegebieden.

Figuur 3.2 Nieuwe Hollandse Waterlinie in omgeving plangebied Zonnepark The Dutch (bron: Will, 2002).
(ster = vesting, rondje = fort, vierkantje = andersoortig werk)

In de ontwikkelingsperspectieven en bij de beschrijving van de kernkwaliteiten in de handboeken wordt het veilige gebied “verdichtingsvelden” genoemd.

In het Handboeken Kernkwaliteiten Nieuwe Hollandse Waterlinie ten zuiden van de Lek DEEL II Inundatiekom Tielerwaard (paragraaf 5.5 Polder Spijk) worden de volgende kernkwaliteiten, ontwikkelingsperspectieven en ontwerputgangspunten benoemd voor het verdichtingsveld Spijkse Polder, waarin het plangebied Zonnepark The Dutch gelegen is:

Kernkwaliteiten:

- historische polderstructuren van lanen, kades en weteringen en voormalige boezems;
- Lingebos, typerend voor Wederopbouwperiode (buiten het plangebied);
- dijklint langs de Linge (buiten het plangebied);
- natte karakter van de rivierkom ;
- groepsschuilplaatsen herinneren aan de hoofdverdedigingslijn (niet in plangebied gelegen).

Ontwikkelingsperspectieven

- ‘veilige zijde’ => regime ‘verdichtingsveld’:
- ruimte voor initiatieven welke bijdragen aan de ontwikkeling van een groen, kleinschalig parkachtig karakter, o.a. met landbouw, natuur, recreatie en nieuwe landgoederen.
- Van belang dat de recreatieve toegankelijkheid van het buitengebied vergroot wordt.

In het Handboek wordt geconstateerd dat deze ontwikkeling in Spijk al enige tijd in gang gezet met de aanleg van de golfbaan en het nieuwe landgoed Spica Staete. Dit is een grote transformatie van het landschap van monofunctionele open landbouwpolder naar een meer kleinschalig recreatief landschap met nieuwe woonvormen. Samen met het Lingebos is hier een recreatief cluster in het groen ontstaan. De hoofdverdedigingslijn is hier een duidelijke grenslijn in de ruimtelijke ordening geworden, in contrast met het grootschalig, open landbouwgebied ten oosten van deze lijn.

Ontwerputgangspunten:

In het Handboek wordt geconstateerd dat er veel verandert in het landschap bij Spijk en dat ontwikkeling van nieuwe landschappelijke kwaliteiten aan de orde is.

Van belang zijn hierbij de essenties van het landschap:

- de natte ondergrond en de hoofdlijnen van de ontginning - te respecteren en te benutten;
- stimuleren van de recreatieve toegankelijkheid van het landschap, onder andere in verbinding met de Waterlinie;
- de openheid en zichtlijnen over de polder verdienen aandacht.

3.2 Beschermd stads- en dorpsgezicht, Rijksmonumenten, Gemeentelijke monumenten

Het plangebied voor Zonnepark The Dutch ligt niet in of direct nabij beschermd stads- en dorpsgezicht. In en direct rond het plangebied liggen geen Rijks- of gemeentelijke monumenten.

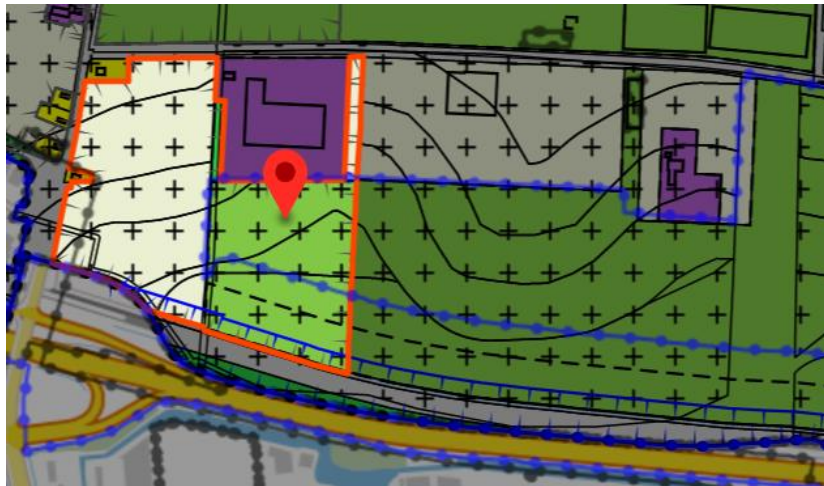
3.3 Overige beschermde cultuurhistorische waarden

Omgevingsverordening Gelderland

In de Omgevingsverordening Gelderland zijn in en direct rond het plangebied voor Zonnepark The Dutch behalve de Nieuwe Hollandse Waterlinie geen beschermde cultuurhistorische waarden of provinciale cultuurhistorische belangen aangeduid.

Bestemmingsplan Buitengebied

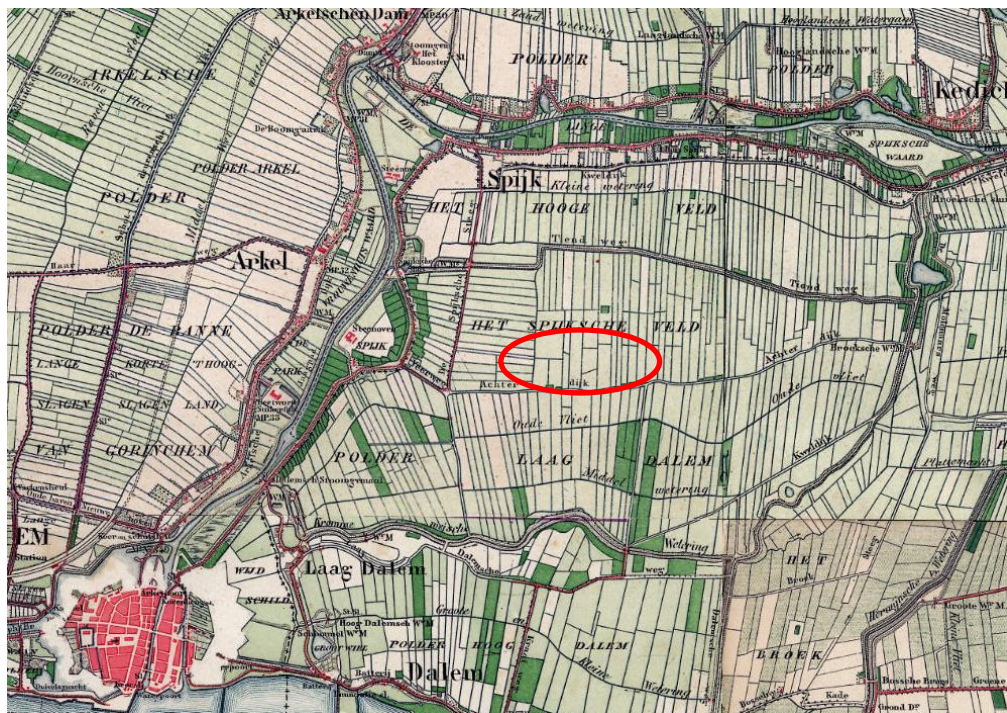
In het (vigerende) Bestemmingsplan Buitengebied 2012 van de (voormalige) gemeente Lingewaal heeft het westelijke deel van het plangebied de gebiedsaanduiding openheid gekregen (figuur 3.3). Ter plaatse van de aanduiding 'openheid' wordt ingezet op het "behoud en herstel van de openheid van de vochtige graslandgebieden ter bescherming van het waardevolle leefgebied voor weidevogels".

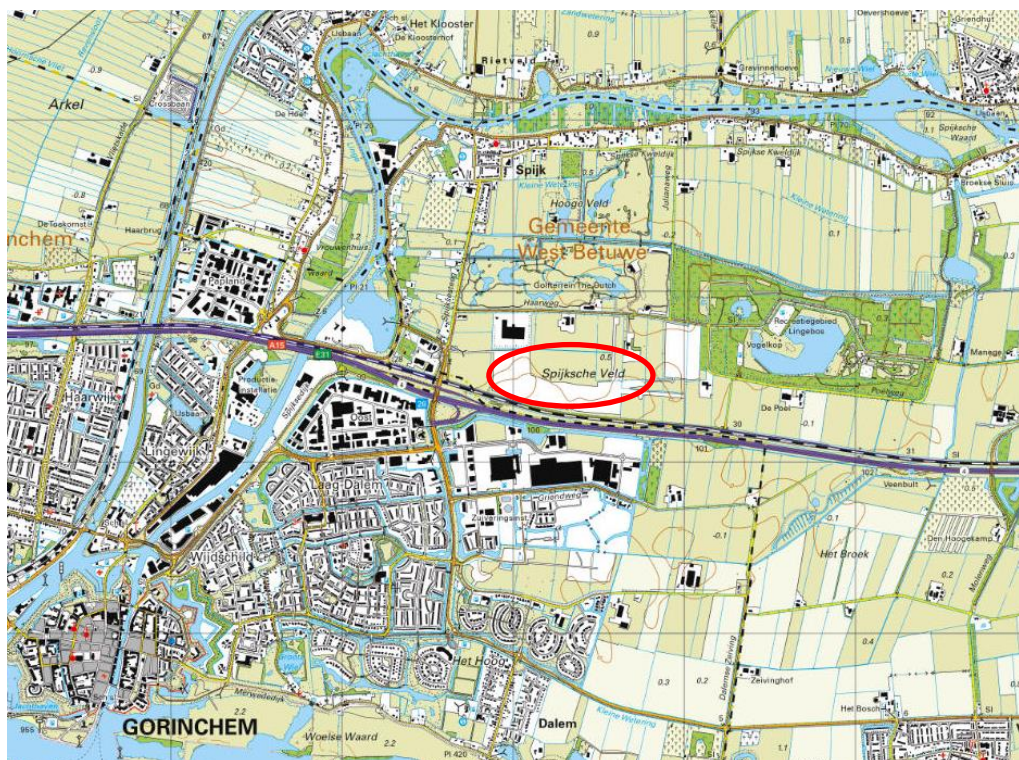
Figuur 3.3: Uitsnede bestemmingsplan 'Buitengebied 2012'. Rood: gebiedsaanduiding "openheid"

3.4 Overige (niet beschermde) cultuurhistorische waarden

De overige (niet beschermde) cultuurhistorische waarde van het plangebied is beperkt. De belangrijkste overige (niet-beschermde) cultuurhistorische waarde van het plangebied en de omgeving is de historisch-geografische ontwikkeling, weerspiegeld in een verkaveling vanaf de Middeleeuwen (figuur 3.4). Bij de ruilverkaveling is de middeleeuwse strokenverkaveling van het plangebied echter grotendeels verdwenen en veranderd in een rationele stroken- en blokverkaveling.

Figuur 3.4 Verkavelingstructuur ca. 1880 (bron: topotijdreis.nl)

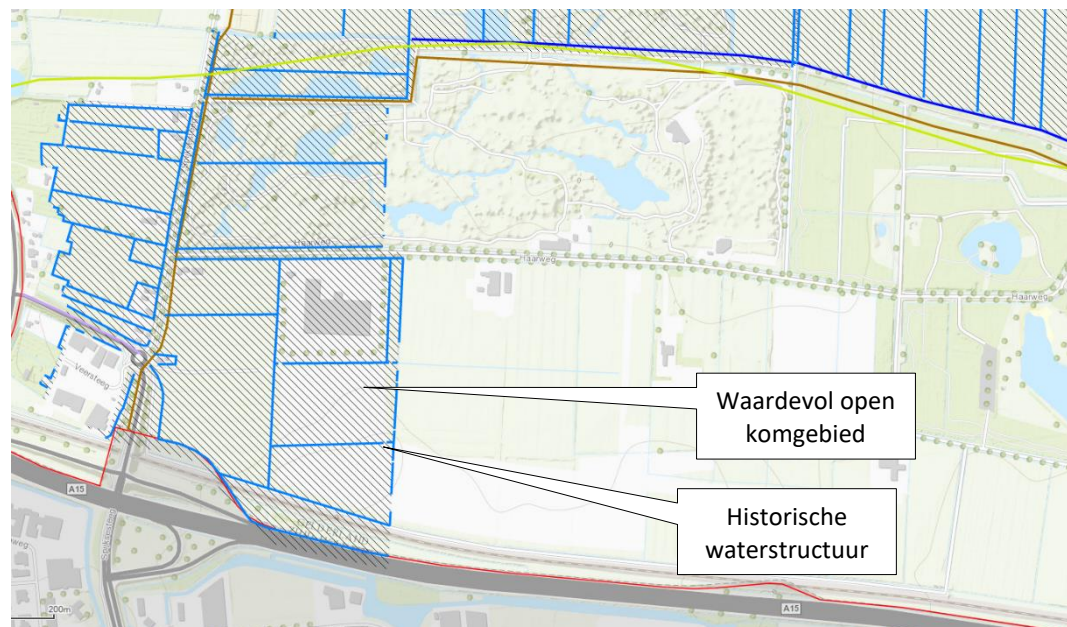
Figuur 3.b4 Verkavelingstructuur ca. 2020 (bron: topotijdreis.nl)

Ten westen van het plangebied ligt de cultuurhistorisch waardevolle Spijkse Steeg. De lokale ontsluitingsweg Haarweg, tussen het huidig plangebied en golfbaan The Dutch is van recentere datum en heeft geen bijzondere cultuurhistorische waarde.

Op de provinciale en gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaarten heeft het plangebied grotendeels een lage cultuurhistorische waardering (figuur 3.5). Het meest westelijke deel heeft een hogere cultuurhistorische waardering vanwege de openheid en de watergangen (figuur 3.6).

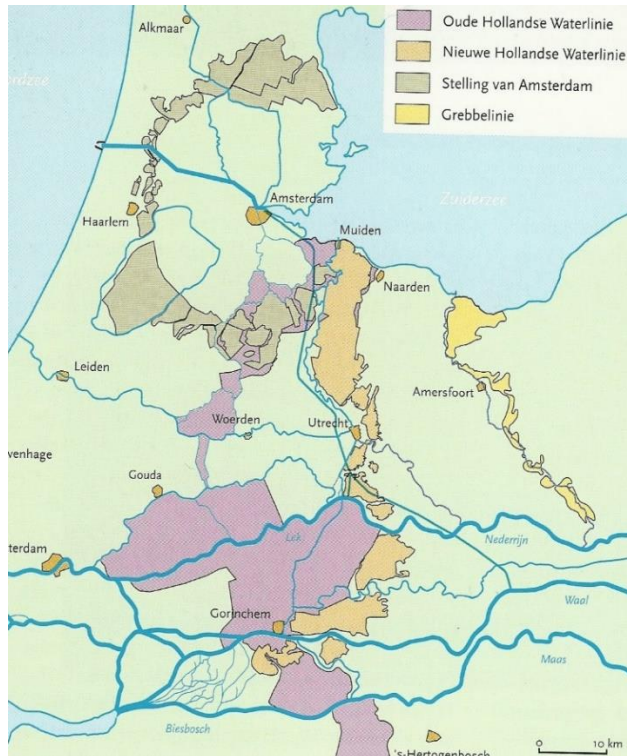
Figuur 3.5 Uitsnede Cultuurhistorische Waardenkaart Lingewaal
(bron: Vestigia, 2012, bijlage bij Bestemmingsplan Buitengebied 2012)

Figuur 3.6 Uitsnede Cultuurhistorische Waardenkaart Gelderland (bron: provincie Gelderland)

Oude Hollandse Waterlinie

Het plangebied Zonnepark The Dutch maakt ook onderdeel uit van de Oude Hollandse Waterlinie, de voorloper van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en er deels in opgenomen (figuur 3.7). In de Oude Hollandse Waterlinie lag het plangebied in inundatiegebied (figuur 3.8), maar bij de overgang naar de Nieuwe Hollandse Waterlinie is het plangebied aan de “veilige zijde” komen te liggen. In en rond het plangebied liggen geen relictten van de Oude Hollandse Waterlinie. De Oude Hollandse Waterlinie is in anders dan de Nieuwe Hollandse Waterlinie niet genomineerd als Werelderfgoed en heeft geen provinciale en/of gemeentelijke beschermde status.

Figuur 3.7 Ligging Oude Hollandse Waterlinie in relatie tot Nieuwe Hollandse Waterlinie (bron: Will, 2002)

Figuur 3.8 Ligging Oude Hollandse Waterlinie in omgeving plangebied Zonnepark The Dutch (bron: Will, 2002 (ster = vesting, rondje = fort, vierkantje = andersoortig werk))

4 Toets ontwikkeling Zonnepark The Dutch aan cultuurhistorische waarden

4.1 Nieuwe Hollandse Waterlinie

Zonnepark The Dutch heeft geen effect op de universele kernkwaliteiten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zoals opgenomen in bijlage 8 van het Barro, artikel 2.57 van de Omgevingsverordening Gelderland en artikel 2 van het Parapluplan Nieuwe Hollandse Waterlinie van de (voormalige) gemeente Lingewaal:

1. Het unieke, in samenhang met het landschap ontworpen negentiende en twintigste-eeuwse hydrologische en militairverdedigingssysteem, bestaande uit:

=> geen effect: zie toelichting hieronder voor de diverse deeltkernkwaliteiten:

- inundatiegebieden
=> geen effect: plangebied maakt geen deel uit van inundatiegebied;
- zone met verdedigingswerken als forten, batterijen, lunetten, betonnen mitrailleurkazematten en groepsschuilplaatsen in hun samenhang met de omgeving
=> geen effect: verdedigingszone en/of genoemde gebouwde elementen ligt niet in of nabij het plangebied,
- voormalige schootsvelden (visueel open) en verboden kringen (merendeels onbebouwd gebied) rondom de forten
=> geen effect: plangebied ligt niet in of nabij schootsvelden/verboden kringen;
- waterwerken als waterlichamen, sluizen, inlaten, duikers, en dijken functionerend in samenhang met verdedigingswerken en inundatiegebieden
=> geen effect: in het plangebied liggen geen waterwerken die onderdeel uitmaken van of relevant zijn voor de verdedigingslinie;
- overige elementen als beschutte wegen, (resten van) loopgraven en tankgrachten:
=> geen effect: niet in of nabij plangebied gelegen;
- de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten
=> geen effect: plangebied heeft geen rol in landschappelijke inpassing en camouflage van de verdedigingslinie;
- de historische vestingstructuur van de vestingsteden Muiden, Weesp, Naarden, Nieuwer-sluis, Gorinchem en Woudrichem
=> geen effect: plangebied ligt niet in of nabij genoemde vestingsteden;

2. Grote openheid;

=> geen effect. Aanleg van het zonnepark heeft lokaal effect op openheid (zie verder), maar niet op de universele kernkwaliteit openheid van de inundatiegebieden van de Nieuwe Hollandse Waterlinie: het plangebied is aan de “veilige” zijde gelegen met het perspectief “verdichtingsvelden”

3. Groen en overwegend rustig karakter

=> geen effect: Aanleg van het zonnepark draagt niet bij, maar doet ook niet af aan het groene karakter van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. In de verdere omgeving van het plangebied wordt het groene en rustige karakter gevormd door de landschappelijke inpassing van de forten en het Lingebos. Het plangebied zelf was oorspronkelijk agrarisch en rustig, is in de afgelopen decennia minder groen en rustig geworden door de aanleg van de A15, de Betuweroute, het bedrijf Ranzijn aan de Haarweg, gebruik van percelen voor opslag en de momentele aanleg van de geluidwal langs de Betuweroute.

De beoogde en al in 2012 planologisch vastgelegde ontwikkeling van het plangebied (refentiesituatie conform artikel 2.58 van de Omgevingsverordening Gelderland en artikel 2 van het Parapluplan Nieuwe Hollandse Waterlinie van de (voormalige) gemeente Lingewaal) is die naar een golfbaan met een groen karakter en recreatief gebruik. Het zonnepark is minder groen dan de beoogde toekomstige golfbaan, maar voegt groen toe ten opzichte van het huidige gebruik. Het gebied is en blijft na realisatie van het zonnepark rustig van karakter.

Zonnepark The Dutch heeft ook geen effect op de uitwerking van de kernkwaliteiten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie voor de Polder Spijk, zoals opgenomen in het Handboek Kernkwaliteiten Nieuwe Hollandse Waterlinie ten zuiden van de Lek DEEL II Inundatiekom Tielerwaard (paragraaf 5.5 Polder Spijk) en als toetsingscriteria opgenomen in artikel 2.57 van de Omgevingsverordening Gelderland en artikel 2 van het Parapluplan Nieuwe Hollandse Waterlinie van de (voormalige) gemeente Lingewaal:

- historische polderstructuren van lanen, kades en weteringen en voormalige boezems;
=> geen effect: het zonnepark gaat niet ten koste van de historische polderstructuur.
De historische verkavelingsstructuur ter plaatse is al grotendeels verdwenen tijdens de ruilverkaveling. De hoofdstructuren en inkadering door wegen (zoals de Haarweg) blijven gehandhaafd.
- Lingebos, typerend voor Wederopbouwperiode;
=> geen effect: Het Lingebos ligt buiten het plangebied. Het zonnepark leidt ook niet tot verstoring van het Lingebos
- dijklint langs de Linge
=> geen effect: het zonnepark is niet langs dijklint Linge gelegen;
- natte karakter van de rivierkom;
=> geen effect: het zonnepark wordt aangelegd op huidig maaiveld en heeft geen invloed op waterhuishouding.
- groepsschuilplaatsen herinneren aan de hoofdverdedigingslijn.
=> geen effect: in of nabij het plangebied voor het zonnepark liggen geen groepsschuilplaatsen.

Aan de instructieregel 2.58 van de Omgevingsverordening Gelderland wordt voldaan:

- Het plan maakt geen activiteiten mogelijk die de kernkwaliteiten aantasten (zowel toetsend aan de huidige situatie als het op 17 oktober 2014 geldende bestemmingsplan);
- De toelichting bij het bestemmingsplan bevat een beschrijving van de in het plangebied aanwezige cultuurhistorische waarden, met gebruikmaking van de nadere beschrijving van de kernkwaliteiten;
- De toelichting bevat het door de gemeente te voeren beleid ter bescherming van die waarden en de onderbouwing hiervan (=>Parapluplan Nieuwe Hollandse Waterlinie, (voormalige) gemeente Lingewaal).

Het ontwerp voldoet ook aan de ontwerpuitgangspunten zoals opgenomen in het Handboek Kernkwaliteiten Nieuwe Hollandse Waterlinie ten zuiden van de Lek DEEL II Inundatiekom Tielerwaard (paragraaf 5.5 Polder Spijk) en als toetsingscriteria opgenomen in artikel 2 van het Parapluplan Nieuwe Hollandse Waterlinie van de (voormalige) gemeente Lingewaal:

- In het Handboek wordt geconstateerd dat er al veel verandert in het landschap bij Spijk en dat ontwikkeling van nieuwe landschappelijke kwaliteiten aan de orde is;
- Het handboek stelt hierbij dat de essenties van het landschap van belang zijn:
- de natte ondergrond en de hoofdlijnen van de ontginning - te respecteren en te benutten

=> zoals eerder in deze paragraaf al gesteld draagt het zonnepark hier niet aan bij, maar doet het er ook niet aan af. Het zonnepark wordt aangelegd op huidig maaiveld en heeft geen invloed op waterhuishouding. Het zonnepark gaat niet ten koste van de historische polderstructuur. De historische verkavelingsstructuur ter plaatse is al grotendeels verdwenen tijdens de ruilverkaveling. De hoofdstructuren en inkadering door wegen (zoals de Haarweg) blijven gehandhaafd.

- stimuleren van de recreatieve toegankelijkheid van het landschap, onder andere in verbinding met de Waterlinie.

=> het zonnepark draagt niet bij aan (verdere) recreatieve toegankelijkheid van het gebied, maar heeft ook geen negatief effect. Afgevraagd kan worden wat recreatieve toegankelijkheid van het plangebied zelf voor het zonnepark bijdraagt aan de recreatieve kwaliteit van het gebied als totaal en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. De bestaande recreatieve routes over de Haarweg en richting Spijk en Linge blijven bestaan. Ook de verbinding met de Nieuwe Hollandse Waterlinie via het Lingebos wordt niet beïnvloed. De recreatieve waarde van het plangebied zelf is beperkt

- de openheid en zichtlijnen over de polder verdienen aandacht

=> Het zonnepark leidt lokaal ten zuiden van de Haarweg tot een aantasting van de openheid. Echter in de huidige situatie wordt de openheid en het uitzicht al deels verstoord door de bedrijven langs de Haarweg, de Betuweroute en de in aanleg zijnde geluidwal. De openheid van de Spijkse polder ten zuiden van de Haarweg is hiermee al verstoord. Ook de toekomstige beoogde ontwikkeling van de golfbaan (referentiesituatie conform artikel 2.58 van de Omgevingsverordening Gelderland en artikel 2 van het Parapluplan Nieuwe Hollandse Waterlinie van de (voormalige) gemeente Lingewaal) heeft al een effect op de openheid door de aanleg van reliëf en groen.

Ontwikkeling van het zonnepark voldoet niet helemaal aan het ontwikkelingsperspectief voor de Spijkse Polder als onderdeel van de 'veilige zijde' met het regime 'verdichtingsveld', zoals beschreven in het Handboek Kernkwaliteiten Nieuwe Hollandse Waterlinie ten zuiden van de Lek DEEL II Inundatiekom Tielerwaard (paragraaf 5.5 Polder Spijk). Het Handboek geeft ruimte voor initiatieven welke bijdragen aan de ontwikkeling van een groen, kleinschalig parkachtig karakter, o.a. met landbouw, natuur, recreatie en nieuwe landgoederen. De huidige golfbaan, landgoed en Lingebos passen volgens het Handboek in het ontwikkelingsperspectief. Aangenomen mag worden dat daarmee ook de toekomstig beoogde golfbaan in het ontwikkelingsperspectief past. Zonneparken wordt niet specifiek genoemd. Nu zijn zonneparken relatief nieuwe ontwikkelingen en mogelijk nog niet actueel ten tijde van het opstellen van het Handboek. Een zonnepark is wel een nieuwe functie in het buitengebied ter vervanging van de traditionele monofunctionele landbouw. Dit zonder ten koste te gaan van kostbare landbouwgrond (de grond heeft al een bestemming als golfbaan). Omdat de ruimtelijke hoofdstructuur niet veranderd, doet het niet af aan de ruimtelijke en functionele kwaliteiten van het gebied en draagt het bij aan de transformatie van het gebied naar nieuwe functies. Het voorgenomen zonnepark heeft geen effect op de hoofdverdedigingslijn als grenslijn tussen grootschalig open aan de oostzijde van de Nieuwe Hollandse Waterlinie en meer kleinschalig gesloten aan de westzijde.

4.2 Beschermd stads- en dorpsgezicht, Rijksmonumenten, Gemeentelijke monumenten

De voorgenomen ontwikkeling van Zonnepark heeft geen effect op beschermd stads- en dorpsgezicht, Rijks- of gemeentelijke monumenten, omdat deze niet in of direct nabij het plangebied zijn gelegen.

4.3 Overige beschermde cultuurhistorische waarden

Omgevingsverordening Gelderland

De voorgenomen ontwikkeling van Zonnepark heeft geen effect op overige in de Omgevingsverordening Gelderland aangeduide beschermde cultuurhistorische waarden, omdat deze niet in of direct nabij het plangebied zijn gelegen.

Bestemmingsplan Buitengebied: Openheid

De voorgenomen ontwikkeling van Zonnepark leidt tot (verdere) aantasting van de openheid en zichtlijnen ten zuiden van de Haarweg. Echter in de huidige situatie worden de openheid en het uitzicht al verstoord door de bedrijven langs de Haarweg, de Betuweroute en de in aanleg zijnde geluidwal. De openheid van de Spijkse polder ten zuiden van de Haarweg is hiermee al verstoord. Ook de toekomstige beoogde ontwikkeling van de golfbaan heeft al een effect op de openheid door de aanleg van reliëf en groen.

In het landschappelijk ontwerp zijn, mede op verzoek van de welstandscommissie (Gelders Genootschap. Gemeente West-Betuwe) op een aantal plaatsen noord-zuid zichtlijnen opgehouden.

Van het gebied dat in het bestemmingsplan Buitengebied 2012 de aanduiding openheid heeft gekregen, blijft het westelijke deel (langs de Spijkse Steeg) behouden. Het oostelijke is in het verleden aan de noordzijde al verstoord door het bedrijf langs de Haarweg, het zuidelijk deel wordt nu verstoord door het zonnepark.

Het zonnepark verstoort weliswaar (verder) de openheid, maar heeft geen negatief effect op het behoud en herstel van de openheid van de vochtige graslandgebieden ter bescherming van het waardevolle leefgebied voor weidevogels waarvoor het in het bestemmingsplan de aanduiding openheid heeft gekregen. Het zonnepark wordt aangelegd op het huidige maaiveld en heeft geen invloed op de waterhuishouding. Het gebied heeft geen bijzondere waarden als weidevogelgebied gezien de ligging nabij verstoringsbronnen als de A15/Betuweroute, Spijkse Steeg en Haarweg. Het is ook niet als waardevol weidevogelgebied aangeduid in de Omgevingsverordening Gelderland.

4.4 Overige (niet-beschermd) cultuurhistorische waarden

Het zonnepark geeft geen wezenlijke effecten op overige, niet beschermde cultuurhistorische waarden, omdat deze niet of nauwelijks in het plangebied gelegen zijn. De oorspronkelijke kavelstructuur is grotendeels verdwenen tijdens de ruilverkaveling. De historische verkavelingslijnen en waterstructuur, voor zover nog aanwezig, zijn als uitgangspunt gebruikt in het ontwerp voor het zonnepark. Het zonnepark heeft geen effect op de historische weg Spijkse Steeg.

Gebruikte bronnen

Gelders Genootschap, gemeente West-Betuwe (2020). Advies welstand Zonnepark The Dutch, d.d. 8 december 2020.

Gemeente Lingewaal (2012). Bestemmingsplan Buitengebied.

Gemeente Lingewaal (2015). Parapluplan Buitengebied Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Nieuwe Hollandse Waterlinie - Pact van Loevestein (2015). Handboek Kernkwaliteiten Nieuwe Hollandse Waterlinie ten zuiden van de Lek DEEL I - Nationaal Landschap.

Nieuwe Hollandse Waterlinie - Pact van Loevestein (2015). Handboek Kernkwaliteiten Nieuwe Hollandse Waterlinie ten zuiden van de Lek DEEL II Inundatiekom Tielerwaard.

Provincie Gelderland (2018). Omgevingsvisie Gaaf Gelderland.

Provincie Gelderland (2018). Omgevingsverordening.

Vestigia (2012). Cultuurhistorische waardenkaart Lingewaal.

Will, C. (2002). Sterk Water, De Hollandse Waterlinie. Uitgeverij Matrijs.

Websites

geoportaal.gelderland.nl: cultuurhistorische waardenkaart Gelderland

nieuwehollandsewaterlinie.nl

topotijdreis.nl

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al bijna 70 jaar.

Contactgegevens

Rivium Westlaan 72
2909 LD CAPELLE A/D IJSSEL
Postbus 8590
3009 AN ROTTERDAM
T. 06 13 11 49 14
E. carin.stolzenbach@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

Copyright © 2019

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.